

Asia: VN/13450/2020

Luonnos logistiikan digitalisaatiostrategiaksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kuljetusliitot KL ry jäsenliittoineen (Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry, Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU ry, Rautatiealan unioni RAU ry ja Suomen Merimies-Unioni SMU ry) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto koskien logistiikan digitalisaatiostrategiaa.

Digitalisaatio on mahdollisuus ja uhka samaan aikaan riippuen miltä suunnalta sitä katsoo. Ilmastonmuutoksen torjuminen digitalisaation avulla on kannatettava tavoite. Strategialuonnos nojaakin pitkälti ilmastotavoitteisiin ja vähäpäästöisyyden edistämiseen.

Digitalisaation kehittämisessä on huomioitava strategisella tasolla ekologisten ja taloudellisten vaikutusten lisäksi ehdottomasti myös sosiaaliset vaikutukset, niin palveluita käyttävien kansalaisten kuin alalla työskentelevien kuljetus- ja logistiikka-alan ammattilaisten näkökulmista.

Strategian tavoitteisiin ja toimenpiteisiin tulee täydentää seuraavia seikkoja:

- Maassamme on lukuisa joukko kansalaisia, jotka eivät joko taitojensa puolesta tai muusta syystä pääse käyttämään digitaalisia palveluita. Tässä on usein kyse heikossa sosioekonomisessa asemassa olevista ja ikäihmisistä. Kaikkien pääsy palveluiden äärelle on taattava.
- Nopeassa reaaliaikaisessa tiedonvälityksessä digitalisaatio on oiva väline, kuten esim. erilaisen lähetysten, rahdin tai kuljetusyksikköjen etenemisen tai matkustajamäärien seurannassa. Sinällään kannatettava avoin tiedonjako ja tiedonkulun kehittäminen ei saa kuitenkaan tarkoittaa sitä, että toimijoilta edellytetään liikesalaisuuden piiriin kuuluvien tietojen jakamista kilpailijoille.
- Digitalisaatio nopeuttaa tiedon siirtymistä yrityksen sisällä ja eri toimijoiden välillä, mutta ei välttämättä lisää tietojen paikkansapitävyyttä. Siten digitalisaation tuottaman tehokkuuden suhteen tulee olla realistinen mm. tarvittavan työvoiman osalta.

- Digitalisaation mahdollistama reaaliaikainen valvonta ja seuranta auttaa viranomaisia kotimaassa sekä maan rajat ylittävässä liikenteessä sekä edistää parhaimmillaan työn turvallisuustasoa. Seuranta ei saa laajentua työntekijöiden toiminnan valvomiseen siinä määrin, että yksityisyydensuoja vaarantuu vakavasti.
- Kyberturvallisuuden lisäksi digitalisaatiokehityksessä on huomioitava huolellisesti kaikki tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvät riskit.
- Logistiikkapalveluiden sujuvuuden lisääminen ei saa tarkoittaa työehtojen polkemista Suomessa. Suomessa tehtävässä työssä tulee noudattaa Suomen työehtoja ja työläinsäädäntöä.
- Digitalisaatio ja automatisaatio vievät kuljetus- ja logistiikka-alalta työpaikkoja, vaikka digitalisaatio luokin myös uusia työtehtäviä. Korvaavia työpaikkoja ei kuitenkaan synny samaa määrää kuin digitalisaatio niitä vähentää. Strategian tulee ohjata kehitystä sosiaalisesti kestävin perustein ja hallitusti, huomioiden vaikutukset alalla toimivien työntekijöiden asemaan.
- Digitalisaatiostrategian mukainen yhteiskunnallinen kehitys luo osaamis- ja koulutustarpeita niin kansalaisille kuin kuljetus- ja logistiikka-alalla toimiville työntekijöille. Riittävästä osaamistasosta on huolehdittava osana strategiaa.

Lähtökohtaisesti työllisyyteen ja työn tekemiseen liittyviä vaikutuksia on käsitelty strategiassa hyvin ohuesti ja pelkästään positiivisten vaikutusten kautta. Strategian toimeenpanoa edistäisi se, että myös negatiiviset vaikutukset ja riskit on tunnistettu, ja näihin esitettäisiin ratkaisuja. Siten pyydämme täydentämään ja täsmentämään työhön ja työllisyyteen liittyviä vaikutuksia ja tavoitteita.

Nieminen Heidi
Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU ry

Viljakainen Sanna
Kuljetusliitot KL ry